USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudců JUDr. Milady Tomkové, JUDr. Kateřiny Šimáčkové, JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **I. M.,** zastoupena JUDr. Josefem Moravcem, advokátem, se sídlem Velké náměstí 135/19, Hradec Králové, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 8. 2010, č. j. OAM - 251/ZA - 06 - ZA14 - 2010, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 3. 2011, č. j. 28 Az 46/2010 - 51,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátu JUDr. Josefu Moravcovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v částce 2880 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

Žalobkyně brojí včasnou kasační stížností proti shora označenému rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného, jímž jí nebyla k opakované žádosti udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále „zákon o azylu“).

Krajský soud v Hradci Králové po podání kasační stížnosti proti předmětnému rozhodnutí postupoval ve smyslu § 108 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“), a předložil kasační stížnost s příslušnými spisy Nejvyššímu správnímu soudu.

Jako důvody kasační stížnosti uvádí žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) výslovně důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Nutno uvést, že jako důvod opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla stěžovatelka v azylovém řízení svoji odlišnou sexuální orientaci, je lesbička. Ke změně sexuální orientace u ní došlo, stejně jako u jejího manžela, teprve při pobytu na území České republiky. Jak vyplývá z předložené spisové dokumentace, stěžovatelka podala opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany dne 7. 7. 2010, pohovor s ní byl uskutečněn 15. 7. 2010. Stěžovatelka při pohovoru uvedla, že do České republiky vycestovala již v roce 2005 s tehdy nezletilou dcerou, neboť v ČR již od roku 2004 pobýval její manžel. Kromě manžela na území ČR pobývají i jejich dvě další děti, které jsou již dospělé. Za pohnutku k podání druhé žádosti o udělení mezinárodní ochrany označila změnu svojí sexuální orientace, neboť za pobytu v ČR u ní v sexuální oblasti převážily lesbické sklony, jež v sobě objevila asi před třemi roky, a to v rodině svých zaměstnavatelů a začala se pohlavně stýkat se svojí zaměstnavatelkou paní B. Ch. Stěžovatelka má obavy se vrátit do země původu - na Ukrajinu z důvodu jejích reálných obav z pronásledování a diskriminaci v souvislosti s její sexuální orientací. Uvedla, že na Ukrajině neexistuje legislativa zakazující diskriminaci příslušníků sexuálních menšin.

V kasační stížnosti, stejně jako v žalobě, stěžovatelka uvedla, že v případě návratu na Ukrajinu se důvodně obává - z důvodu své odlišné sexuální orientace - pronásledování jak ze strany soukromých osob, tak i ze strany státních orgánů, které jí nebudou ochotny v případě potřeby poskytnout potřebnou pomoc. Stěžovatelka má opodstatněné obavy z návratu do země původu, kde jí hrozí podle jejího mínění ponižující zacházení, neboť ukrajinská společnost je velmi nepřátelská k osobám jiné sexuální orientace, tj. gayům a lesbičkám, jež jsou společensky stigmatizováni. Je přesvědčena, že v jejím případě jsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť její obavy z pronásledování z důvodu příslušnosti k sexuální menšině jsou opodstatněné. Stejně tak jsou v jejím případě dány i důvody pro udělení doplňkové ochrany.

V doplnění kasační stížnosti ze dne 6. 6. 2011 pak stěžovatelka s odkazem na obsah odůvodnění napadeného rozsudku napadá tento rozsudek v rozsahu výroku o zamítnutí žaloby z důvodů podávaných v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech a je s nimi v rozporu, a nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Namítá, že správní orgán i soud rozhodovaly na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a vycházely z neaktuálního stavu informací vztahujících se k diskriminaci sexuálních menšin na Ukrajině. Namítá, že soudce s ohledem na jeho formální vzdělání není schopen posuzovat sexuální orientaci účastníků řízení. Dále zmiňuje diskriminaci lesbiček žijících na Ukrajině. Stěžovatelka má za to, že soudem byla nesprávně posouzena otázka pronásledování, resp. otázka odůvodněného strachu z pronásledování stěžovatelky v zemi původu. Dále uvedla, že lesbičky a gayové jsou na Ukrajině vystaveni trvalému psychickému nátlaku a pronásledování, které je trpěno státními orgány. V další části kasační stížnosti rozebírá ustanovení § 12 a § 14a odst. 1 zákona o azylu. Stěžovatelka za pochybení žalovaného správního orgánu i soudu považuje to, že bylo rozhodnuto, že jí v zemi původu na Ukrajině pronásledování nehrozí a nejsou dány důvody pro udělení

mezinárodní ochrany. Stěžovatelka shledává přesah vlastních zájmů v zásadních pochybeních soudu a správního orgánu při zjišťování skutkového stavu, hodnocení důkazů a nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky s přímým dopadem do hmotně právního postavení žalobkyně coby stěžovatele.

Z uvedených důvodů stěžovatelka navrhuje, aby rozsudek krajského soudu byl zrušen a věc vrácena k dalšímu řízení.

Ve svém vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný správní orgán popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť jeho rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany a stejně tak i napadený rozsudek krajského soudu, byly podle jeho názoru vydány v souladu se zákony. Žalovaný odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany, na výpovědi stěžovatelky učiněné během správního řízení a na vydané rozhodnutí. Správní orgán dále odkázal na své vyjádření k žalobě k obdobným námitkám, jež jsou uplatněny i v kasační stížnosti. Uplatněné námitky žalovaný neshledává důvodnými. Žalovaný správní orgán dále uvedl v závěru vyjádření, že v případě stěžovatelky nebyly splněny podmínky stanovené § 12 zákona o azylu, nebyly naplněny podmínky pro udělení azylu podle § 13 tohoto zákona, rovněž tak nebyly shledány důvody zvláštního zřetele hodné podle § 14 citovaného zákona. Stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ustanovení § 14a a § 14b zákona o azylu. Na základě výše uvedeného žalovaný navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, nebo zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

Kasační stížnost podala účastnice řízení, z níž napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.) a stěžovatelka v ní uplatňuje přípustný důvod ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná. Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem, jehož výklad provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu*.

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně*. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele*.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud:

a) Krajský soud ve svém rozhodnutí *nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu* a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu.

b) Krajský soud *v jednotlivém případě hrubě pochybil* při výkladu hmotného či procesního práva.

Po posouzení předložené kasační stížnosti z hlediska výše naznačených kritérií Nejvyšší správní soud konstatuje, že v té části, kde stěžovatelka argumentuje kasačními důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. - nesprávné posouzení právní otázky při vyhodnocování jejích azylových důvodů, lze uvést následující: touto otázkou se Nejvyšší správní soud vnitřně jednotně a nerozporně zabýval v řadě svých předchozích rozsudků. Pro příklad lze uvést rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Azs 293/2005, sp. zn. 4 Azs 15/2005, nebo sp. zn. 2 Azs 147/2004. Posouzení dané právní otázky krajským soudem se naprosto nevymklo z obvyklé a ustálené rozhodovací praxe, když tatáž otázka již byla totožně posouzena a rozhodnuta opakovaně dříve.

Ke kasačním důvodům podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nejvyšší správní soud uvádí, že vadu řízení před správním orgánem lze shledávat, pokud skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, nemá oporu ve spisech nebo je se spisy v rozporu, popřípadě byly při jejím zjišťování porušeny procesní předpisy. Skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnému skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li ve spisech podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Takové vady řízení však nebyly zjištěny.

Námitka stěžovatelky, že krajský soud nezaujal stanovisko k námitce týkající se pronásledování stěžovatelky z důvodu jiné sexuální orientace, jež by mohlo být pronásledováním z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině, popř. znamenat ponižující jednání, nebyla shledána důvodnou.

Namítané předpokládané ústrky ze strany soukromých osob pro odlišnou sexuální orientaci po návratu do země původu nejsou samy o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. Při posouzení námitky stěžovatelky, že jí měla být udělena vzhledem k její osobní situaci doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu, Nejvyšší správní soud vyšel z podkladů ve spise, jakož i ze své předchozí judikatury konstatující, že osobám, které požádaly o azyl v jiném státě, při návratu na Ukrajinu jakýkoliv postih ze strany státní moci nehrozí, což jasně vyplynulo i v řízení před

správním orgánem a u soudu (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Azs 45/2006 - 52, nebo č. j. 6 Azs 62/2007 - 57).

K námitce stran pronásledování, je třeba uvést, že Nejvyšší správní soud již vícekrát ve své předchozí judikatuře zdůraznil, že obecné tvrzení o pronásledování, bez prokázání existence takového pronásledování, za situace, kdy se stěžovatel účinně a důsledně neobrátil se svými problémy na státní orgány v zemi původu, včetně vyčerpání příslušných vnitrostátních možností nápravy u nadřízených, či jiných kontrolních a dozorových orgánů, nelze podřadit pod zákonem vymezené důvody udělení azylu.

Proto v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. č. j. 4 Azs 6/2007 - 70 nebo č. j. 1 Azs 117/2004 - 44) nemohla být stěžovatelka považována za osobu pronásledovanou ve smyslu citovaného ustanovení § 2 odst. 8 zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů. Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že postup krajského soudu nebyl v rozporu se zákonem a nedošlo k naplnění důvodů kasační stížnosti uvedených v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí žalovaného je dostatečně srozumitelným a přesvědčivým způsobem odůvodněno, pro stěžovatelku z něj zcela jasně vyplývá, z jakých skutečností správní orgán a následně i soud vycházel a jakými právními úvahami se při rozhodování řídil.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na námitky podávané v kasační stížnosti a krajský soud se prima facie v napadeném rozsudku neodchyluje od výkladu předmětných ustanovení podaného v citovaných rozhodnutích. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádný jiný z výše vymezených důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o nákladech řízení má odůvodnění v ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s. (za použití § 120 s. ř. s.), podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba (v tomto případě kasační stížnost) odmítnuta.

Stěžovatelce byl usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 9. 2010, č. j. 28 Az 46/2010 - 15, pro řízení o žalobě ustanoven zástupcem advokát JUDr. Josef Moravec, který ji zastupuje i v řízení o kasační stížnosti. V takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci, který k výzvě soudu nevyčíslil odměnu za zastupování v řízení o kasační stížnosti, byla přiznána odměna podle obsahu soudního spisu. Ustanovenému zástupci náleží v souladu s ustanovením § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za jeden úkon právní služby v částce 2100 Kč spočívající v písemném podání soudu ve věci odůvodnění kasační stížnosti ze dne 6. 6. 2011 a jeden režijní paušál po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna

z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 480 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti v celkové výši 2880 Kč. Pro vyplacení odměny stanovil Nejvyšší správní soud přiměřenou lhůtu.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. ledna 2012

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu